

Kommunstyrelsen

Återvinning av pappershanddukar

Motion den 4 mars 2019 av Sidney Holm och Lisskulla Zayane (MP).

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det i dagsläget inte bedöms föreligga förutsättningar för Nacka kommun att införa återvinning av pappershanddukar då det skulle innebära ökade transporter och svåröverskådliga ekonomiska konsekvenser för kommunen. Nacka kommun bedömer dock att förslaget är intressant då det är viktigt att försöka få ner koldioxidutsläppen och kommunen avser därför att följa utvecklingen inom området. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

I en motion föreslår motionärerna från Miljöpartiet möjligheten att återvinna pappershanddukar inom Nacka kommuns verksamheter. Med hänvisning till goda miljöargument så föreslås kommunen utreda om Nackas verksamheter kan börja återvinna sina pappershanddukar. Enligt motionen är det cirka 20 procent av det brännbara avfallet som består av pappershanddukar så det är betydande mängd koldioxid som då skulle minskas om dessa inte behöver eldas upp.

En initial granskning av förutsättningarna för en sådan satsning i Nacka leder fram till det exempel i Mölndals kommun som motionen refererar till. Där är detta helt nyligen initierat och endast två hämtningar av pappershanddukar med sopbil har gjorts. Enligt uppgift från Mölndals kommun och dess leverantör är det svårt att än så länge utläsa några resultat, konsekvenser och eventuella framgångar av kommunens satsning på återvinning. Varken den ekonomiska och den logistiska kalkylen är helt utredd men deras ambition är att den totala kostnaden för avfallshantering för Mölndals kommun inte ska bli högre än vad den var i ordinarie system.

En av de största utmaningarna för miljöarbetet är att minska transporternas negativa påverkan på klimatet och miljön. En satsning likt den som genomförts i Mölndal och

Ängelholms kommun skulle innebära ökade godstransporter för Nacka eftersom anläggningarna inte finns i närheten av Nacka. Det bedöms i dagsläget inte föreligga förutsättningar för Nacka kommun att införa återvinning av pappershanddukar då det skulle innebära ökade transporter och svåröverskådliga ekonomiska konsekvenser för kommunen. Nacka kommun bedömer dock att förslaget är intressant då det är viktigt att försöka få ner koldioxidutsläppen och kommunen avser därför att följa utvecklingen inom området.

Förslagen i motionen

Motionärerna föreslår att kommunen undersöker förutsättningarna för att återanvända pappershanddukar från alla sina verksamheter. Pappershanddukar står för upp till 20 % av det brännbara avfallet på en normal arbetsplats och i Nacka är det tonvis med pappershanddukar som eldas upp varje år. Genom att återvinna pappershanddukar istället för att elda upp dem sänks CO2 utsläppen med 40 procent samtidigt som avfallsmängden minskas.

Utredning och bedömning

Varje verksamhet ansvarar själva för sin sophantering. Avfall från verksamheter som inte är hushållsavfall har verksamhetsutövaren ansvar för att hantera enligt gällande bestämmelser. Förberedelse för återanvändning är det andra steget i EU:s avfallshierarki. Att öka återanvändningen är ett prioriterat område både i den nationella avfallsplanen och i Nackas avfallsplan. För att öka återanvändningen behöver det vara enkelt att lämna till återbruk.

För Nacka kommuns verksamheter är det viktigt med ett aktivt miljöarbete och att vara lyhörd för nya hållbarhetslösningar. Det är även viktigt ur konkurrenshänseende att det finns en attraktiv miljöplan med åtgärder och målsättningar. Det görs dessutom ett flertal miljösatningar av liknande karaktär just nu i kommunens interna organisation; initiativet ”Kran-märkning” om att få bort flaskvattnet till förmån för kranvatten, återvinning av pappersmuggar samt tydligare källsortering i Nacka stadshus.

En initial granskning av förutsättningarna för en satsning på återvinning av pappershanddukar i Nacka leder fram till det exempel i Mölndals kommun som motionen refererar till. Det är företaget Essity som ligger bakom konceptet som kallas Tork papercircle. De har drivit ett pilotprojekt i Tyskland och Holland under tre år och har nu ambitionen att införa systemet i Sverige. Leverantören (Essity Hygiene and Health AB) fabriker finns i dagsläget i Falkenberg, Lilla Edet, Mölndal och Mölnlycke.

Mölndal kommun var först ut i Sverige om att införa återvinning av pappershanddukar i kommunala verksamheter. I Mölndal kommun har skyltar vid toaletterna satts upp som informerar om att enbart pappershanddukar ska slängas i vissa papperskorgar. De töms sedan i egna kärl och transporteras till Kikås avfallsanläggning. Därifrån skickas pappershanddukarna till Essitys pappersbruk i Lilla Edet där de slutligen blir till nya pappersprodukter. Då detta projekt helt nyligen har initierats och endast två hämtningar av

pappershanddukar med sopbil har ännu gjorts till pappersbruket Lilla Edet. Hämtningarna görs även hos närliggande företaget Astra Zeneca för att komma upp i tillräcklig volym avfall att processa. Lilla Edets pappersbruks ligger i nära läge till Mölndals kommun vilket underlättar logistiken. Varken den ekonomiska eller den logistiska kalkylen i Mölndals kommun är, i detta tidiga skede analyserad men kommunens ambition är att den totala kostnaden för avfallshantering inte ska bli högre. Initialt räknar kommunen med att kunna återvinna två ton per år men att det behöver komma upp i 15–20 ton för att det bli långsiktigt ekonomiskt hållbart.

Under hösten 2019 kommer även Ängelholm kommun att återvinna pappershanddukar på tre utvalda skolor. Vid tömning av papperskorgar kommer pappershanddukarna förvaras lokalt innan de fraktas vidare till anläggningen i Göteborg som återvinner pappershanddukar till mjukpappersprodukter.

En av de största utmaningarna för miljöarbetet är att minska transporternas negativa påverkan på klimatet och miljön. En satsning likt den som genomförts i Mölndal och Ängelholms kommun skulle innebära ökade godstransporter för Nacka eftersom anläggningarna inte finns i närheten av Nacka.

Det kan konstateras att förutsättningarna mellan Nacka kommun, Ängelholms kommun och Mölndals kommun skiljer sig åt. Mölndals satsning är till stor del avhängig att kommunen har ett pappersbruk i nära anslutning till kommunen. Mölndals kommun bedriver dessutom en kommunal avfallshantering och därtill tillhörande transporter.

Det bedöms i dagsläget inte föreligga förutsättningar för Nacka kommun att införa återvinning av pappershanddukar då det skulle innebära ökade transporter och svåröverskådliga ekonomiska konsekvenser för kommunen. Nacka kommun bedömer dock att förslaget är intressant då det är viktigt att försöka få ner koldioxidutsläppen och kommunen avser därför att följa utvecklingen inom området.

Yttrande från Nacka vatten och avfall AB

Nacka vatten och avfall AB anger i ett tjänstemannayttrande bland annat att bolaget instämmer i förslaget till beslut om att avslå motionen om att utreda möjligheten att återvinna pappershanddukar inom Nacka kommuns verksamheter.

Ekonomiska konsekvenser

Det är viktigt att löpande bevaka kvalitén och förutsättningarna för ett rimligt miljöarbete inom Nacka kommuns verksamheter. Förslag till beslut medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Beslutet innebär inga konsekvenser för barn.

Bilagor

- Bilaga 1 Motionen
Bilaga 2 Yttrande från Nacka vatten och avfall AB

Per Enarsson
Miljöchef
Miljöenheten

Anastasja Stengred
Miljösamordnare
Miljöenheten